

0063

2/1.11

Donated by

Mr. Askar (CAR)

14/11/14

دسندباد

اُود
سفرونه

د کتاب نوم : د سند باد اووه سفرونه

د مصنف نوم : صفیه حلیم

د چاپ کال : ۱۹۹۴

د ډرک : پیښور

چاپ کونکې : نیو اباسین پرنټنگ سروسز پیښور خار

تزیین و آرائش : یونی گرافکس پیښور خار

خپرونکې : صاحبزاده عسکر اعظم

د چاپ حقوق ټول محفوظ دی

پښتانه ماشومان هم کيسی غواړی - هر قسمه کيسی .
پښتنو ميانو اونیاکانو سره يو څو قيصی شته لکه د توری
سپینی، نیکی بدي. کارغه خاړونی او نوري. خو دا خوله
په خوله راروانی دي.

پښتنو شاعرانو، لیکوالانو او پوهانو دي اړخ ته ډیره کمه
پاملرنه ورکړي ده. يو څو لیکوالانو خپله ستړی کړي ده خو
ستینور ځایي ئي نه مونتله.

حال دا چي زیاتو پرمختلو ژبوکښي د ماشومانو ادب خه برخه
لري - د ماشومانو مودیژي خوړیږی، کتابگوټي ورله لیکلے
شي. ورځپاڼو کښی برخه ورکولے شي. خو پښتوکښی دا کمه
ډیر محسوسیږي.

کيسی د بنیادم ژوند سره تړلي را روانے دی - د بنیادم د
ژوند پورے تړلی اړونده کشالي او پښی کيسی جوړوي. د
دي کشالو او پښو یون او تړون د پاره خوځنده اوناخوځنده
کردارونه پکار وي. دا هرڅه چی پځائے ځائے وولري نوکيسه
خو جوړه شي خوترڅو چي د تخيل رنگ ورنکړي شي ترهغي
بي خونده وي . جوړه شي ووشي او هیره شي . د تخيل رنگ
کيسي ته نه صرف خوند ورکوي بلکه ژوند هم ورکوي .

چرته چي د بنیادم ژوند تهذيبی بڼه ونيوه ، هلته ادبی وده هم

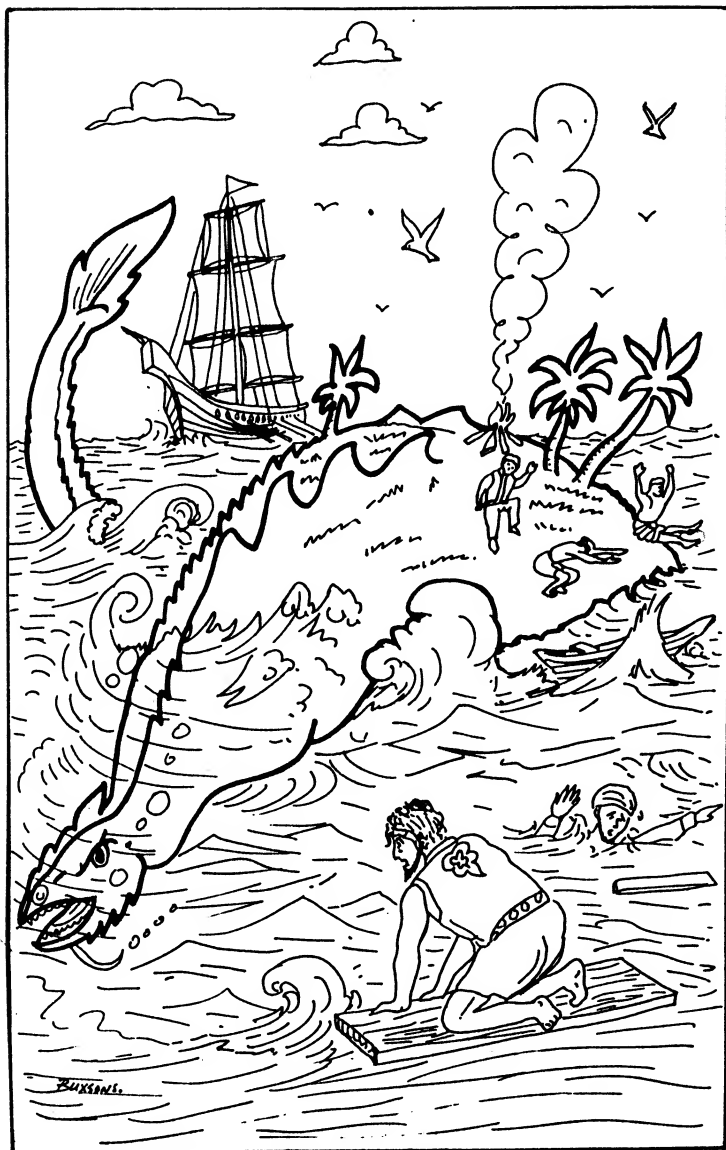
مینځ ته راغله.

هندوستان ، چین ، مینځینی ختیځ ، مصرکښی د روانو اوبو په غاړه یوشان غوندي تهذیبونه وتوکیدل. هلته کیسوته هم ادبي رنگ ورکړل شو. دې کښې زیاتې کیسې داسې هم وزپړیدې چې نه صرف وپاییدي بلکه دخلکو ژوند ته ئی ، مذهبي رنگ هم ورکړو. او دهغي کیسو کردارونه خدایان ووگنل شول. د هغونه به نومونه سازونه، ښوونځی ، صنعتی ادارې ، د عبادت ځایونه جوړشول.

اسلامی تعلیماتو دا تصوراتی خدایان رد کړل نو د اسلامی شعر او ادب سیمه کښې د هغو خدایانو ځای پیریانو دیوانو ونیوؤ. او دا قیصی د الف لیلا په نوم خوري شوي. دې کیسو په ډیره توندي د نړی په مختلفو ژبوکښې لاری جوړي کړي. پښتوکښې هم د ډیرو قیصو ژباړنه شوي ده خودا ټولی نظم کښې دي.

د سندباد د اوو سفرونوکیسې هم مختلفو ژبوکښې ژباړل شوي دي او فلمونه پري هم جوړشوی دي.

د الف لیلا د نورو کیسو په شان د سندباد د اوو سفرونو کیسې هم په زړه پوري انداز لري. کیسه کښې کیسه. موضوع هم هغه دي چې همت سره قسمت مل شي نو ژوند جوړشي

د سند باد لمړنی سفر

برابره کړېده. دا هره نقشه پخپله هم زړه رانېکون کی او ارزښت لري. ماشومان کیسی هم غواړي او نقشي هم ولي دا کار ډیر گران پریوځي. او چي دومره گران کار ته څوک ملا وتړي نو د هغه (یا د هغی) ملا تپول پکار دي.

د صفيه حلیم دا کار د ډیري ستائنی وړ دی. څه به دا وي چي صفيه حلیم هم دي صنف ته خپله پاملرنه راتوله کړي چي دي مخصوص صینف کښي ځان د پاره ځانگړې ځای جوړ کړی شي او د پښتو ادب دا پاتي اړخ هم وورنړي. پښتنو ماشومانو ته هغه څه ورکړي چي د هغوي پکار دي ځکه چي دا ماشومان به راتلونکي وخت کښی د پښتو پالونکي اوساتونکي وي. د دوی ښه او صحیح روزنه د پښتو ژبي د روښانه سباوون زیری دی.

ډاکټر شیرزمان طائز

پېو(نوبار، پښتونخوا)

۲۰ جنوري ۱۹۹۳

د سندیاد لمرنی سفر

وايي چی د خلیفه هارون الرشید په دورکښي د بغداد په ښارکښی یو ډیر غریب سړی د هندباد په نامه اوسیده- دی مزدور وو او د خلکو سامانونه به یی په خپلو اوږو د یوه حای نه بل حای ته وړل.

یوه ورځ دی ډیر سترې، ستومانه ماښام د خپل کور په لوری روان وو- په لاره کښی د دمی د پاره د یوه لوی کور په دروازه په پونو کښیناست. د کور دننه د خوراکنونو خوشبویی د ده سپوږمو ته راتله، کله کله به یی دموسیقی آواز هم تر غوږو شو. هندباد یو سوږ اسویلی وکړو او د حان سره یی ووئیل: ولی زه دومره غریب یم او د دي کور خاوند شتمن دی. آخر ده داسی کوم ښه کارونه کړيدي چي ما ندي کړي.

دا کور د سندیاد وو او هغه وخت کښی ده د هندباد

خبری واوریدی. خپل یو نوکر یې بهر ولیږلو او ورته یې امر وکړو چې دا سړی دي ورته حاضر کړي. نوکر ولاړ او هندباد یې دننه راوست. سندباد دهغه هرکلی وکړ، د ځان سره یې کښیناوه او ډوډي یې ورته راوغوښتله. بیا یې ورته ووئیل چې ډوډي وخورئ نو زه به درته ووايم چې دا مال دولت ما څومره په خوارو تر لاسه کړي دی.

هندباد چې ډوډي وخوره، نو سندباد ورته خپله کیسه داسې شروع کړه:

زه لا ځلمی وم چی پلار مې مړ شو او ماته یې ډیر مال دولت پریښود. ځما گټه نه وه او خرچ مې لاهاغسی وو څنگه چی مې د پلار په ژوندانه وو. آخر چې هرڅه رانه په خلاصیدو شول نو ما فکر وکړ چې که دا وخت مې څه کاروبار ونکړ نو غرق به يم. په پاتی دولت مې د تجارت د پاره مال واخست او په یوه بیړۍ

کښی خلیج فارس ته روان شوم. بیړی په لاره په وړو، وړو ټاپوگانو کښی ودریده. او مونږ د تجارت په مال ښه گټه وکړه.

یوه ورځ موله همدغسی یو وړوکی ټاپو سره بیړی ودروله او په یوه وړوکی کشتی کښی د خوراک د سامان سره ورته لاړو چی هلته اور بل کړو او ستومانی لری کړو. زما ملگرو اوربل کړی وو او د خوراک په پخولو اخته وو چي ناڅاپه ځمکه وښوزیده او ترڅو چي موږ ځانونه ټینګول، هرڅه دې وړي وو.

دا ټاپه په اصل کښي یوه سمندری بلا وه او موږ ددی په شا اوربل کړی وو. بلا خو د ځایه لاره ولي ځما ټول ملگری په سمندر کي غرق شول. ما په سمندر کښی ټوپ کړی وو او هڅه می کوله چي خپلی بیړی ته ځان

ورسوم. خو د بېړۍ کپتان زه ونه لیدم او بېړی رانه
ولاره. ما د کشتی یوه تخته ترلاسه کړه. او دوه ورځی
په سمندر کی نامعلومه منزل ته روان وم.

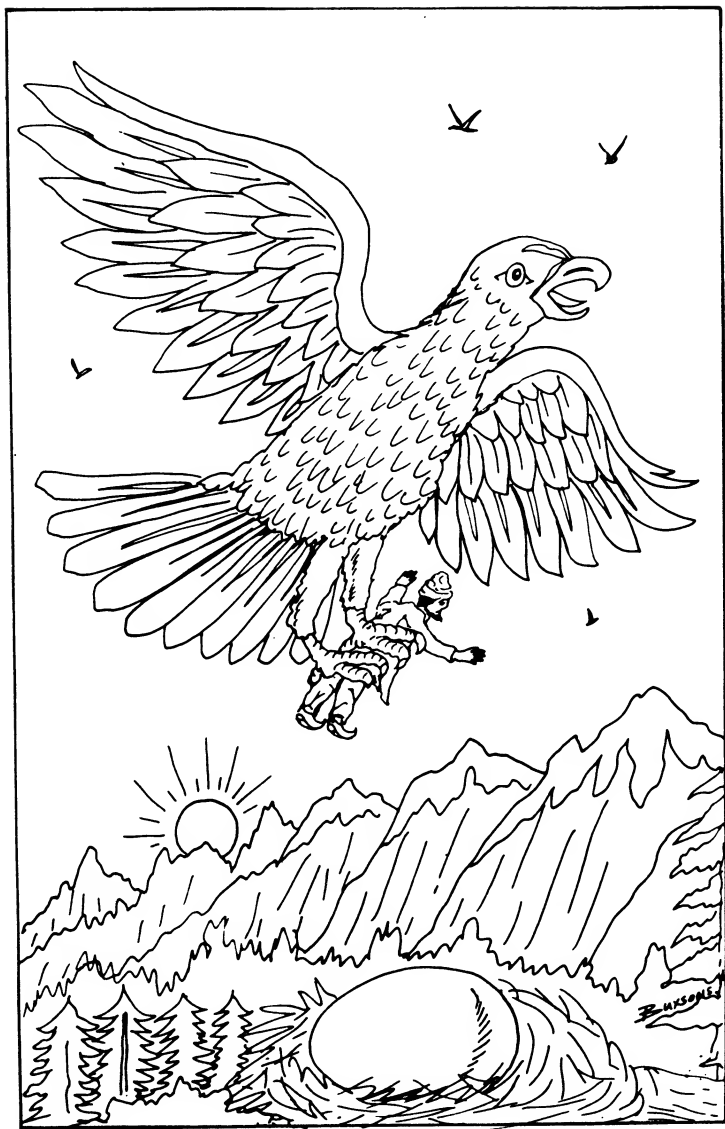
آخر د سمندر چپو وچي ته ورسولم. قسمت مي ښه
وو چی ځنگلي میوی مي ترلاسه کړي او لوږه مي پري
ماته کړه. لږه دمه مي وکړه نو پیاده روان شوم. ټوله
ورځ مي مزل وکړ او تش په اوبو یا د ونو په پاڼو
می خپته مړوله. پدي وخت کي مي یو سړی ولید او
هغه ته مي خپله کیسه تیره کړه. هغه دځان سره کړم او
خپلو ملگرو ته یي بوتلم. بیایي لږ ډوډي راکړه چي
دخورلو نه وروسته زه هم هلته په ځمکه پریوتم او ویده
شوم.

دا سړی د هغه ملک دباچا نوکران وو او په دي ځای

کي يي د هغه د آسونو روزنه کوله . دوی په بله ورځ زه د دځانه سره د پاچا محل ته ورسولم او پاچا چي زما کیسه واوریدله نو دخپل میلمه په توگه يي هلته د اوسیدلو اجازه راکړه.

زه به هره ورځ سهر د سمندر غاړي ته تلم او بیړیو ته به مي کتل، د هري بیړي کپتان سره به مي خبری کولي او د خپلي بیړۍ په باب به مي معلومات اخیستل. آخر یوه ورځ مي خپله بیړی ولیده، ما ورمندې کړی د بیړی د کپتان سره مي ولیدل او د خپل سامان غوښتنه مي تري وکړه. هغه حیران شو او بیایي وویل - ته دروغ وایي، سندباد خو ما په خپلو سترگو ولید چي په سمندر کي غرق شو. ستا حیره د هغه په شان ده ولي ته هغه نه يي. ما ورته ډیر وویل چي زه سندباد یم، خو هغه دا خبره نه منله. آخر د بیړي نور

د سند باد دویم سفر

خلک راغونډ شول. په دوي کي ځينو زه وپيژندم
اوبيا کپتان ماته د خپل مال د ترلاسه کولو اجازه
راکړه.

ما تر ټولو اول يوه قيمتی توفه د پاچا د پاره را
واخسته او د هغه دربار ته لاړم. پاچا که هرڅو زما توفه
واخسته. ولی باور يي نه کيدو چي زما په شان غريب
او خوار سړي سره به هم دومره قيمتی شيان وي.
ما ورته وويل چي څرنگه زما خپله بيړی بندرته
رارسيدلی وه، ما د تجارت په مال گټه وکړه نور
سامانونه مي واخستل بيا مي د پاچا نه رسخت
واخيست او د بصری په لور په بيړی کي روان شوم.

سندباد خپله کيسه وکړه نو هندباد ته يي وويل چي
دا زما دليري سفر داستان وو، سبا هم په وخت راشئ
چي د دويم سفر قيصه درته وکړم.

د سندیاد دویم سفر:

په دویمه شپه چی هندباد د سندیاد کره دودئ وخوره
 نو سندیاد ورته د خپل د دویم سفر حال وړاندی کره.
 هغه وویل:

که څه هم د لمړنی سفر په تجارت کي ما ډیر مال
 گتلی و او لږ موده مي په خپل کور کي د آرام دودئ
 خوره ، خو داخل مي اراده وکړه چي کیناستل ندي په
 کار. یو حل بیا مي د تجارت سامانونه واخستل او په
 یوه بیړي کي روان شوم. په لاره به مي د پخوا په

شان حای په حای خپل مال خرڅاوه او نور به مي
 اخیستو. یو ورځ یوه داسي ټاپو ته ورسیدو چي هلته د
 یوه ژوندي انسان درك هم نه لگید خو هر ډول دميوو
 ونی ، گلان ، رواني چيني او ښیرازی حُمکي وي.
 فیصله دا وشوه چي دڅه وخت لپاره به ټول په دي ټاپو
 کی وگرځو. ما لږ خوراك دځان سره واخست او د نورو
 نه بیل دیوه روډ په غاړه روان شوم. په یوه ښکلي
 حای کي مي دمه وکړه، ډوډي مي وخوړه او د چینی
 یخی او خوږی اوبه مي وڅښلی. بیا د یو څه وخت
 لپاره خُملاستم او پدي کي مي سترگي ورغلي. چي را
 وینم شوم نو ناوخته وو. ما د سمندر په لوری منډي
 کړی خو بیرې رانه تللي وه.

اوس زه په دي ټاپو کي یواځي وم. ځان ته مي ډیر
 بد رد وویل خو دپیښی نه تیښته نه وه. په یوه ونه

وختم چي د ټاپو لويوالی راته معلوم شي. لري په يوه
 خاي کي مي يو لوی گومبد وليد. ما لا سوچونه کول
 چي دابه څه وي ناڅاپه تياره شوه. دا د ماحيگر وخت
 وو او لمر لا ولاړ وو فکر مي وکړ چي دا وريځ ده. خو
 چي آسمان ته مي وکتل نو يو لوی تور مارغه می په
 نظر شو.

ماپه بيړي کي د خپلو ملگرونه ددي مرغه په باب
 ډير څه اوريدلي وو. خو په خپلو سترگو مي وليد او
 هک حيران ورته پاتي شوم. بيا مي د هغه سپين گومبد
 په لوري منډي کړي کوم چي د دي مرغه هگئ وه. زه
 خبر وم چي ډير ژر به دا په خپله هگئ کيني، نو دهگئ
 سره پخوا کي مي ځان پټ کړ. لږه شيبه وروسته تور
 مرغه لکه دسيلي په شان په ځمکه راکوز شو او په
 هغه لوی گومبد چي دده هگئ وه کيناست. ما ژر ژر

حان دده په پنځی پوری وتاړه او په انتظار کیناستم .
 ټوله شپه همدغسی تیره شوه. سهر وختي مرغه والوت
 او زه هم دده په پنځه پوری خوړند هوا ته پورته شوم.

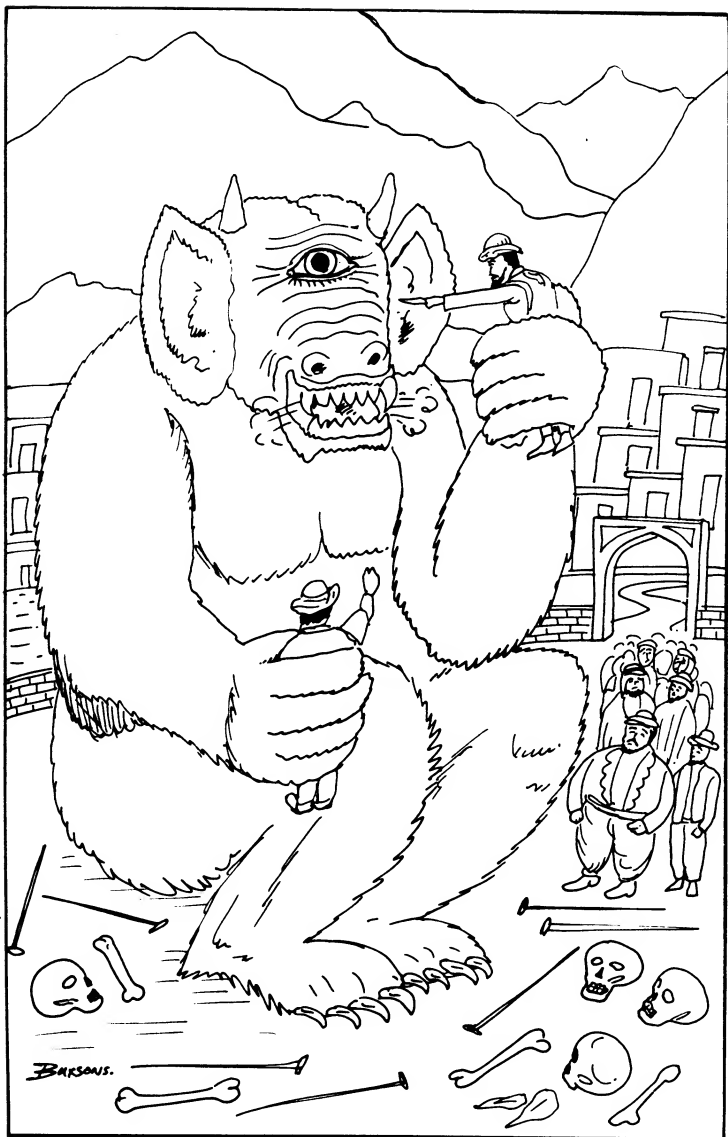
مرغه په دومره رفتار روان وو چي زه بیهوشه شوم.
 کله چي په خود شوم نو په حُکمکه پروت وم. ولي اوس
 د مرغه په پنځه پوري تړلی وم. ژر ژر مي حان خلاص
 کړ او په همدې وخت کی مرغه والوت. زه نه وم خبر
 چي دا کوم حای وو، دچا ملک وو. هر خواته دنگ
 غرونه وو چی ورباندي ختل نا ممکن ښکاریده. چي
 حُمکی ته مي پام شو نو هر لوری ته ښکلی آلماس
 پراته وو. زه خوشاله شوم خو هلته مي دومره لوی لوی
 ماران ولیدل چي زمري به يي خوړل خو څنگه چي د
 ورځي رنا خپریده دا لوی ماران به په تیږو کي پتیدل.
 ما حان ته په یوه غارکي د پتیدلو حای پیدا کړ چی د

هغه خوله مي په يوه غټه تيره بندولی شوه. هلته
 کيناستم خو بهر مي ټوله شپه دمارانو آوازونه اوریدل.
 سهر چی د لمر پلوشي خپری شوي نو زه د خپل حای نه
 را بهر شوم. د مارانو له ویری مي په هري خوا پرتو
 آلماسوته گوتی نشوي ور وړلي. د ټاپو نه مي لږ
 خوراک د خانه سره راوړی و هغه مي وخوړ او پیاده
 مزل مي شروع کړ. ټوله ورځ مي سفر وکړ آخر په يوه
 حای کي سترې ستومانه کيناستم او بيا ویده شوم. زه
 لا ویده وم چي راسره خواکي مي څه دروند شي را
 وغورځید. چي سترگي مي وغړولي نو چي گورم چي
 دغوبني يوه لویه ټوټه راسره پرته ده. ما آسمان ته
 وکتل خو په همدی وخت کي دغوبنو نوري ټوټی وار په
 وار راپریوتی. هره ټوټه چي راپریوته نو په هغی پوری
 به په حَمکه پراته آلماس ونښتل.

زه پوه شوم. په بېړۍ كې مې له خلكو نه اورېدلي وو
 چي د غرونه خلك داغوبني په دې تمه راغورځوي
 چي بازان او مرغان يې خپلو ځالو ته راوړي بيا خلك د
 بازانو او مرغانو په ځالوكي آلماس لټوي. اوس مې نو
 يو خيال په مغزو وگرځيد. اول مې خپل جیبونه له
 آلماسو ډگ كرل بيا مې دغوبني يوه لويه ټوټه په ملا
 وترله او پر مخۍ په ځمكه ویده شوم. لږ وخت تیر شو
 اويو غټ مرغۍ راغی د غوبني ټوټه يې په خپلو پنځو
 كې واخسته او والوت. زه يو ځلۍ بيا په هواكې وم،
 خو داخل زما ځای و مرغۍ ځاله وه.

د دې ځالي څارنه يوه تجار كوله او هغه چي زه په
 ځاله كې وليدم نو اول خو حيران پاتي شو، بيا يې
 وويل چي ته د دې الماسو د پټولو حق نلري- دا ټول
 زما دي، ما ورته وويل چي دا ما دهغه مرغۍ د ځالۍ

د سند باد دریم سفر

نه نه دي پټ کړي ولي د ځان سره مي د وادي نه
 راوړي وو. او دا چي زه دا ټول له هغه سره د نيمولو
 لپاره تياريم. تجار چي دا خبره واوریده نو زه يي خپل
 کورته بوتلم . د ده نور ملگري هم راتول شول او زما
 کیسه يي واوریده. ما ورته ټول آلماس کيښودل. خو
 تجار صرف وړي وړي داني ئی غوره کړل. ما شپه له
 هغه سره تیره کړه او په بله ورځ مي ورنه رسخت
 واخيست. د ښار بندر ته ولاړم او بغداد ته په رومبي
 بېړي کښي مي د تجارت څه مال کيښود او آخر بيا يوه
 ورځ خپل وطن ته ورسيدم.

سندباد چي خپله کیسه پای ته ورسوله نو هندباد ته
 يي د سلو سیکو يوه ډکه کڅوړه ورکړه بيا يي ورته
 وويل چي سبا ته راشي نو زه به د خپل دريم سفر
 کیسه درته وکړم.

د سندهاد دريم سفر:

په دريمه ورځ هندباد هماغسي د شپي د سندهاد
کورته ولاړ. اول يې ډوډۍ وخوړه او بيا د سندهاد
کيسې ته غوړ شو. هغه ورته خپله کيسه داسې شروع
کړه.

ماچي خپل دريم سفر ته ملا وتړله او بېرې مو د بندر
نه روانه شوه، نو په سمندرکي طوفان وو. زموږ خيال
دا وو چي په لږ ورځو کي به د اخلاص شي. خو
داسې ونشو. څو ورځي وروسته د بېرې کپتان اعلان
وکه چي دوي اوس په بېرې هيڅ کنټرول نلري او دوي
د يوه ټاپو په لور د سمندر په چپوکي پخپله روان
دي. په دې ټاپو کي وحشي انسانان اوسيدل اوڅنگه

چي زموږ بېړۍ وچي ته نژدي شوه، کپتان راته وويل
 چي له دي وحشي انسانانو سره مقاومت مه کوي ځکه
 دوي ډير ظالمان دي. که هرڅه درته وايي تاسو يي
 منئ. دا وحشي انسانان زموږ له بېړۍ نه راتاو شوه او
 ټولو ته يي وويل چي د بېړۍ نه کوز شي. موږ ټولو
 همداسي وکړل. هغوی رانه هرڅه واخستل، بيا په بېړۍ
 کي سپاره او د هغه ځايه لاړل.

موږ ټول هک حيران په ټاپو ولاړ وو. آخر مو ووي
 چي پياده سفر پيل کړو. لږ سفر مو کړي وو چي يوه
 لويه بڼايسته ماڼۍ مو وليده. په يوه لويه دروازه چي
 وردننه شوو له يوه ميدان نه ورتير شوو. په دي کي د
 انسانانو ددهوکو غونډي جوړې وې او يوي خواته د
 کبابو سيخان هم پراته وو. موږ ودرېدو، ويره راباندي
 راغله. ناڅاپه ځمکه وخوځېده او يو لوی ديو مو مخی

ته ودرید. د دیوخیږه ډیره ویروونکي وه او ډېزی د پاسه یې یوه غټه سترگه وه چې په هغی یې ټولو ته کتل راکتل مخ یې داسې په شان وو او غوږونه یې دومره لوي وو چې داوږو د پاسه یې راخوړند وو. دي دلويي ونی نه هم جگ وو. یوه شېبه یې موږ ته کتل، بیا یې زه په خپلو پنځو کي راوچت کړم. زه ډیر کمزوري وم. ده یو واري زما ملگروته وکتل، بیا یې زه په ځمکه کیښودم او زموږ د بېری کپتان یې چې ښه چاغ (مزي) وو، راوچت کړ. زموږ مخ ته پروت یو غټ سیخ یې راواخست، اور یې بل کړ او د کپتان کباب یې جوړکړ. کباب یې وخوړ او بیا دننه ولاړ او ویده شو. تر بلې ورځې پوری موږ په ټاپو گرځیدو چې دځان لپاره دپتیدو ځای پیدا کړو. خو دیو په دا بله ورځ زموږ یو بل ملگری راونیوو او کباب یې تري جوړکړ. په دریمه ورځ هم دا چل وشو، نو موږ په خپلو

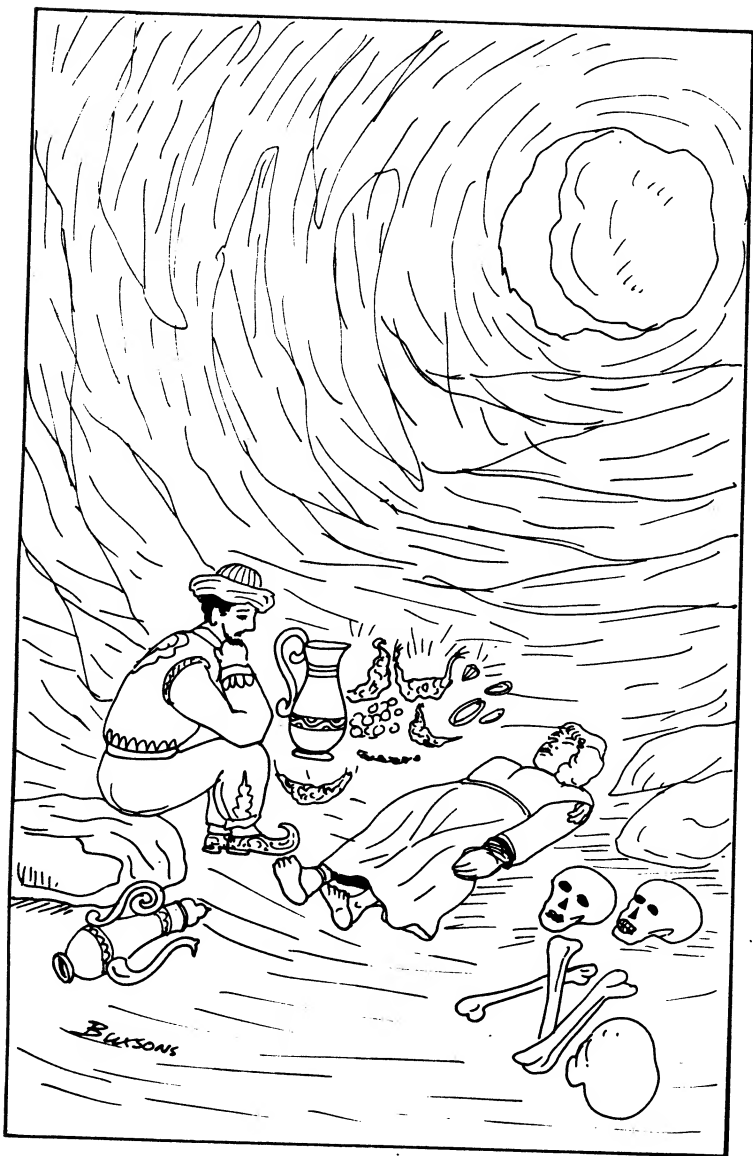
کي سلاوکره چي څه کول په کاردي.

سهار وختی پاڅیدو. اور مو بل کړ او یو یو سیخ مو په کی بڼه سورکړ. بیا ټول په گډه سره لاړو او چي دیو خپله یوه سترگه وغړوله نو موږ ور پکی سره د سیخونه ومنډل. دیو چغی کړي، موږ سیخونه وغورځول او د سمندر په لوری مو منډي کړل. هغه نه ورباندی موږ یوه بیړي جوړه کړي وه هغه مو سمندرته وښویله او په اوبو کي موسفر شروع کړ. په همدې وخت کي د ټاپو نه د چغو آوازونه راپورته شول چي په شا مو کتل نو د دیو ملگرو چي د هغه په چغه رارسیدلي وو، په موږ پسې منډي وهلي خو په هغه وخت کي مونږ په ژورو اوبو کي وو. دوی غټ غټ کاني را واخستل او په موږ پسې یې ویشتل. یو څو کاني زمونږ په بیړی راپریوتل او بیړي یې راټوټی کړه. موږ په اوبو کي لامبو وهله

چي يو بل ټاپو مو سهی کړو اوهغه ته لاړو. دلته
 دميوو ډيري ونې وي اوموږ خوشاله وو چي د ديوانو نه
 خلاص شوو او ژوندي پاتی شوو. په ميوو مو ځان موږ
 کړ او ايله ساه صورت مو په ځاي شوي وو چي يو غټ
 ځناور مو وليد. د هغه مخ د يوه لوي مار په شان ته وو
 ولي د آس په شان څلور پښی يي هم لرلي. پخوا لدینه
 چي موږ ترينه تبتيډلي واي، ده زموږ يو ملگری
 راوښو او ويي خوږ. بيا د غره په يوه سوري کي ننوت
 . په بله شپه همدغسی وشول. موږ نه پوهيدو چي څه
 وکړو. زما ټول ملگري دي بلا وخوړل او يوه شپه زه
 بالکل يواحي پاتي شوم. ما ښه ډير لرگی راټول کړل او
 ځان ته مي شاوخوا اور بل کړ. ټوله شپه می دا اور بل
 ساتلی وو او بلا د اور د ویری ماته نژدي رانغله .

په بله ورځ چار چاپيره سمندر ته مي سترگي نيولي

د سند باد غلورم سفر

وي چي يوه بېړۍ مي وليده. دا ډيره لري وه خوما
پټکي خلاص کړ او هغه ته مي خوځول شروع کړ. زه
سخت ستړی وم خو همت مي نه وو بايللي. آخر د هغي
بېړي کپتان زه وليدم او يوه کشتي يي راپسې راولېرله.
په هغي کي سپور شوم او چي بېړي ته ورسيدم دا
هماغه کپتان و چي په تير سفر کي يي زه په يوه ټاپو
ويده پرېښی وم. هغه چي زه ژوندی وليدم نو ډير
خوشاله شو او بيایي راته وويل چي ستا ټول مال له ما
سره امانت دي. ما د خدای شکر وايست. په يوه
بندرکي مي دا مال خرڅ کړ او د تجارت له نورمال سره
بصری ته راوړسيدم.

سندباد خپله کيسه چي پای ته ورسوله نو هندبار ته
یي د سرو زرو دسکو يوه خلته ورکړه او رسخت يي
کړ.

دسندباد دڅلورم سفر حال به بيا په دي پښي ولولئ.

د سندباد څلورم سفر:

سندباد کله چې د هندباد سره په څلورمه شپه هم
 ډوډي وخوره نو د چای يوه پياله يې راواخسته او په
 خپله کيسه يې پيل وکړ. ويل يې:

کله چې زه يو واری بيا ځای په ځای شوم، دا ځلي
 مي د فارس په لرو بروکي سفر وکړ او د تجارت مال
 مي هر چيرته خرڅاوه. په يوه ځاي کي بندرته ورسيدم
 او خبر شوم چې د تجارت يوه بېړۍ تياره ده. ما په
 کي خپل مال کيسود او روان شوم. په بيلو ځايو کي
 مي خپل مال وپلوره اوښه گټه مي وکړه. خو يوه ورځ
 په سمندرکي توپان راغی او زموږ بېړۍ ډوبه شوه. زه
 او زما ملگری د بېړۍ په ماتو درو د ډوښدونه پاتې

شوو او یوه ټاپو ته ورسیدو. پدې ټاپو کې چې کوم
 خلق اوسیدل هغوي موږ خپلو کورونو ته بوتلو او ډیره
 ښه وضع یې راسره وساتله. دوي موږ ټولو ته د خوراک
 لپاره یو داسې شي راکړ چې ډیر مزیدار ښکارید او که
 څه هم زما ملگرو ورباندې په خوړلو شروع وکړه ، ما
 هیڅ ونه خوړ ځکه چې زه ویریدم چې په دې کې به یې
 څه گډ کړي وي. لږ وخت تیر شو نو زما اندازه سمه
 وخته ، زما ټول ملگري داسې نشته وو چې په نورو
 خوراکونو اړم شوو. دا چل به هره ورځ کیده آن تر دې
 چې ټول په خوراکونو ښه چاغ شول. ما به دوی ته کتل
 اوبلږ څه وربځی یا میوه به مې وخوړه. نتیجه یی دا وه
 چې زه هماغسې وچ ډنگر پاتی وم نو زما به پته نه
 لگیده او په نور خلکو کې به پټ شوم.

یوه ورځ مې موکه تر لاسه شوه، کله چې د ټاپو خلق
 د ښار نه بهر وو او یو بلډا وروسته پاتی و. ما دهغه

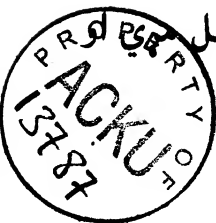
ځايه پسى وايستى او منډي مي كړى. تر اووه
 ورځو مي منډي وهلي خو هيڅوك مي په لاره ونه
 ليدل. په اوومه ورځ مي يو څو تنه وليدل او چي هغو
 ته مي خپله كيسه تيره كړه نو هغوى حيران پاتى شوه
 چي زه د هغه ځايه څنگه ژوندى راوتلى وم. دوى د
 يوى بلي جزيرى نه هلته د كار لپاره راغلي وو او چي
 كله يي خپل كار سرته ورسولو نو زه يي د ځان سره
 كړم او خپل ملك ته يي بوتلم. هلته كى دوي زما ډير
 خيال وساته او پاچا يى زما ډير قدر او عزت وكړ. زه
 چي يو څو ورځى هلته پاتى شوم نو دا مي وليدل چي
 ټول خلك آن تردي چي پاچا هم كله چي په آس سپريده
 نو د آس قيضه او زين به نه وو. زه پوه شوم چي دوي
 خبر ندي. يوه ورځ مي دوه كارگران له ځان سره كړل او
 د آس زين او ملو نه مي جوړ كړل. بيا مي يو آس په
 دي سمبال كړ او پاچا ته مي حاضر كړ. پاچا په دي

ډير خوشاله شو او سمدستی يې ماته دومره انعامونه
راکړه چي زه تر ټولو شتمن سړي شوم.

بيا زما د واده انتظام وشو او د هغه ملک يوه نجلي
يې ماته واده کړه . که څه هم زه په دې خوشاله نه وم ،
خو خپل ژوند مې هلته شروع کړ . څه موده پس زما
ښځه (ميرمن) مړه شوه . د هغه ځای دستور وو چي د
مړي ښځې سره خاوند او له خاوند سره د هغه ښځه
ژوندی خښيدل . دوي موږ دواړه د غرونو په لوري
بوتلو او زه يې په يوه غار کي بند کړم د غار په خوله
کې يې يوه غټه تيريه کيښوده . زما څلور خواوي د مړو
هلوکي پراته وو .

له ماسره يې د دوه ورځو خوراک هم پريښی وو .
کله چي دا ډوډی خلاصه شوه نو بيا هيڅ نه وو .

څو ورځې پس د غار تيريه لري شوه او يو بل
د هغه ژوندي ښځه يې په غار کې بند کړل .

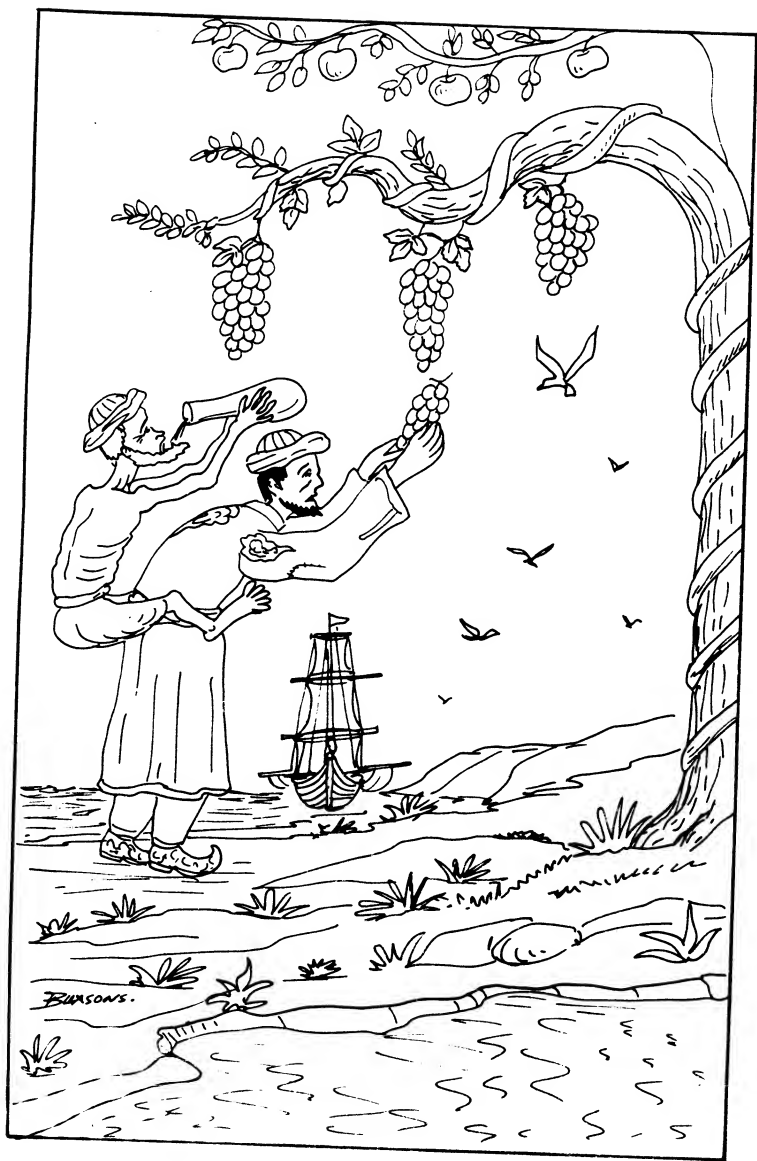

بڼځه خو لږه شيبه وروسته د ويري مړه شوه او ما د هغي د دوه ورځو خوراک ځان ته کړ.

يوه ورځ مي په دي قبر کی يو آواز تر غوړو شو او زه چي د آواز په لوري لارم نو رڼا مي وليده. ورته نژدي شوم نو معلومه شوه چي ها بلی خواته د وتو لاره وه او يو ځناور دمرو په هډوکو اخته و. ځناور منډي کړي نو زه هم ورپسې لارم او د هغه قبر نه بهر شوم. زه اوس د سمندر په غاړه ولاړوم چي لاره مي برابره کړه، نو بيرته قبر ته لارم او د مرو سره چي کوم قيمتی سامانونه خښ شوي وو هغه مي راټول کړل او بهر ته مي راوړل.

اوس زه د سمندر په غاړه ناست وم او هره ورځ به مي کتل چي دتېښتې څه لاره پيداشی. آخر يوه ورځ مي يوه بيړی وليده. ما ورته خپل پتکی خلاص کړ او

د سند باد پنځم سفر

په هوا کی می ورته وخوزاوه. لږه شیبه وروسته یوه وړوکی کشتي زما په لوری راغله او زه یی د ځان سره بیړی ته بوتلم. ما خلکوته وویل چي زما بیړی غرقه شوي ده او څه مال می ترینه خوندي کړي و ځکه دلته ناست وم.

خدای خبر چي هغوي زما په کیسه باور وکړ او که نه ، خو څه پوښتنی یی رانه ونکړی. ما د مرو نه راټول کړی مال په یوه بندرکي خرڅ کړ. نور مال می واخیست او بیرته بصری ته راغلم.

سندباد کیسه پای ته ورسوله او هند باد ته یی دهری ورځی په شان دخدای پامانی په وخت کي دسکو ډکه یوه کڅوړه ورکړه. بیا یی ورته وویل چي دپنځمی کیسي د اوریدلو لپاره دي سبا شپي ته بیا دده میلمه وي.

د سَنَدبَاد د پنځم سفر حال:

په پنځمه شپه چي سَنَدبَاد له خپل میلمه هَنَدبَاد سره
ډوډی وخوره نو په خپله کیسه یی پیل وکړ. ویل یی.

زه تر ډیری مودی په کور کی وم. په آرام ، آرام
می ژوند تیراوه. خو بیا راته داسی ژوند خوند نه
راکاوه. دا حَلِي مي خپله بیړی واخسته ، نورو تجارانو

ته مي هم بلنه ورکړه او له هغوي سره مي يوځل بيا
سفر پيل کړ.

په لاره ډيره قراري وه. يوه ورځ د څکلو د اوبو
لپاره د يوه ټاپو سره هيسار شوو. پدي ټاپو کي
هيڅکوک نه وو. زما ملگرو د يوي لويي هگي نه
راوتلي د مرغانو بچي راونيول په اور يي وريت کړل
او وي خوړل. همدغه شي زموږ د بدبختي سبب شو.
په خپل سفر مو بيا پيل کړي وو چي په آسمان کي مو
دوه لوي مرغان سهي کړل. دا د هغو وړو مرغانو مور
او پلارو وو. په خپلو پنځو کي يي غټ غټ کاني
نيولي وو او چي څه وختي زموږ د بيري د پاسه
راورسيدل نو کاني يي په موږ را وويشتل. زموږ بيري
لاره ډري وړي شوه. ډير پکي ووژل شول، زه د
بيري په يوه ماته تخته څو ورځي په سمندر کي روان

وم. آخر يوه بل ټاپو ته راوړسیدم. تخته مي پرېښودله
او وچي ته راووتم.

سخت سترې وم او هلته ویده شوم. بله ورځ سهار
مي له ونو نه میوی راوشکولی او ځان مي مورکړ. بیا
په ټاپو کي گرځیدم را گرځیدم چي یو بودا سړی مي
ولید. هغه د ویالۍ په غاړه ناست وو او ماته یی اشاره
وکړه چي پوري غاړی ته تلل غواړي خو په پښو شل
دی. ما ورباندی زړه سوي وکه او په اوږه مي کړ. چي
د ویالۍ نه پوری غاړي ته ورسیدم او سړی د غاړی نه
کوزوم، دی را باندي ونښت ، ما ډیری هڅی وکړی خو
سړي خپل لینګي زما له غاړي نه تاو کړي وو. زه به
د کمزوري د لاسه په ځمکه پریوتم نو ده به پښی
زما په خیته کی خښی کړي او مجبور به شوم چي بیا
پاڅم.

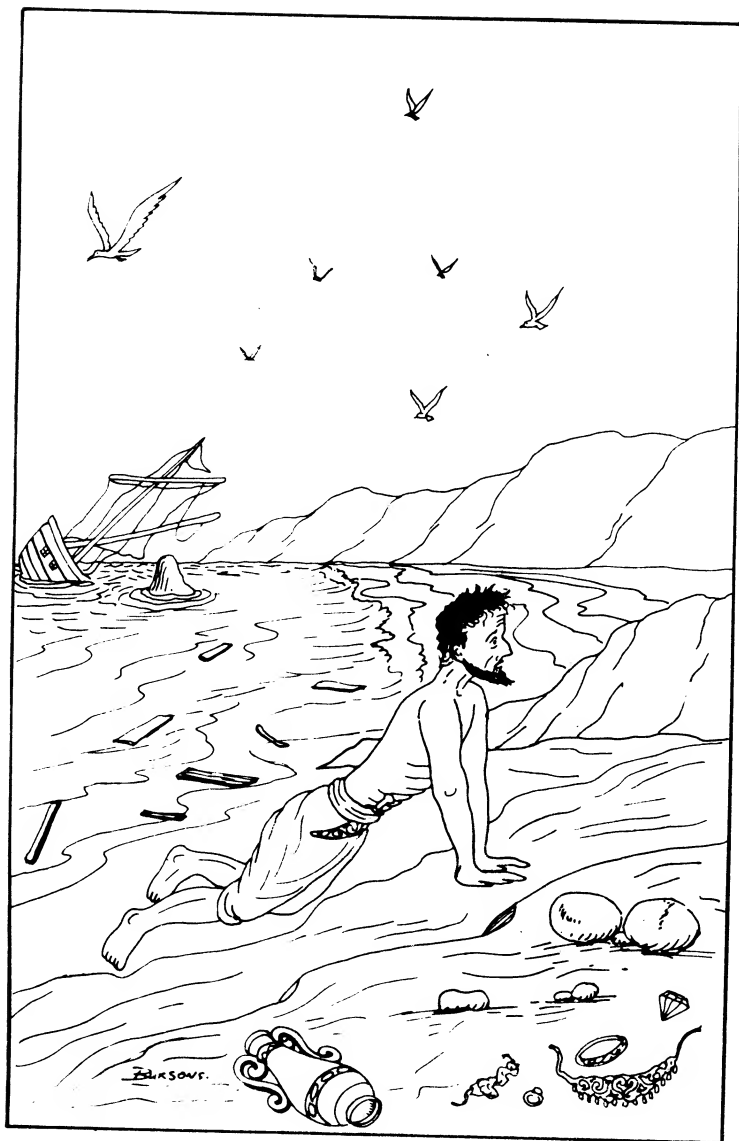
یوه ځای ته راوړسیدم هلته د انګورو ځیلی خپري وي. د پخو انګورو خوښه (عرق) په یو ځای کې ډب شوي وه. ما ترینه یو دوه ګوته وڅکل په چرت کې شوم او په سندرو ویلومي پیل وکړ. بودا سړي چې ولیدل ماته یې اشاره وکړه چې دي هم خوښه څکل غواړی. زه په هماغه ځای کې کیناستم، سړي ښه ډیر شراب وڅکل او دومره بیخوده شو چې زما لپاره د هغه نه خلاصی ممکن شو. ما په یوه وار هغه ځمکې ته راخلاص کړ، بیا مې یوه غټه تیره راواختسه او لکه د مار په شان ته مې وواژه.

یونځو ورځي پس د ټاپو سره په ژورو اوبو کې یوه بیړی ودریده او په یوه وره کشتي کې څو کسان ترینه وچي ته راغلل. زه یې ولیدم او پوښتنه یې رانه وکړه. ما ورته خپله کیسه تیره کړه. هغوي راته وویل چې ته

ډير خوش قسمته يی چي له دي بودا سرې نه خلاص شوی، گني نوده نه خو څوک ژوندی ندي خلاص شوي. داسې دي ټاپو ته د ناريل يعني د کوپري د ټولولو لپاره راغلي وو. ماته يي هم يوه بوجی راکړه او زه ورسره شوم. په لاره موځان سره کانی را واخستل. يو ځای ته چي راوړسيدو هلته د کوپري ډيري ونی وي او د ونو د پاسه بيزوگان ناست وو. زما ملگرو د هغوي په لوري کاني وويشتل.

بيزوگانو د ونو نه کوپري راوشکولي او په موږ يي يرغل وکړؤ موږ ټولو ژر ژر دا کوپری راواخستی او په خپلو بوجيو کي مو راغوندولي. ټولو چي خپلي بوجي ډکي کړي نو بيرته کشتي ته راغلو او له هغه ځايه مو بيا بېرې ته کوپری ورسولي. په بله ورځ موهم داسي وکړل آخر په يو څو ورځو کي موږ ډيره سنه کوپره

د سند باد شپږم سفر

راتوله کړه نو بیړی روانه شوه. په لاره کې ځای په
 ځای ما خپله کوپړه خرڅوله او قیمتی کاني او مسالې
 به مې په بدل کې اخستی. دبېړی تجارته مې هم څه برخه
 په کې ورکړه. او آخر چې دخپل وروستي مال تاوان
 مې پوره کړ، بیرته بغداد ته راغلم.
 سندباد کیسه پای ته ورسوله نو هندباد ته یې رسخت
 ورکړ او دپخوا په شان یې ورته بیاد سلو سیکو یوه
 کڅوړه ورکړه.

د سندنډاد شپږم سفر:

په شپږمه شپه چې هندباد د سندنډاد کره لار او د
ډوډی نه وروسته یی د چای پیالی راواخستی،
سندنډاد ورته وویل:

ته به حیران یی چې ما په هر یوه سفر کې دومره
سختي ولیدلی خو بیا به مې هم چې څه موده په کور
کې تیره کړه، نو زړه به مې وشو چې یو بل سفر هم
وکړم. اوس هم زه سوچ کوم چې ولې؟ خو هاغه وخت
ځوان وم او د نوو ځایونو د لیدو شوق مې درلود.

دا واری د تجارت د مال سره په یوه داسې بیړي کې
سپور شوم چې د یوه اوږده سفر دپاره برابره شوي وه.

په سمندر کي موډیری ورځی تیری شوي نو یوه ورځ
 خبر شوو چي دبیری دکپتان نه لاره ورکه شوی وه .
 دي هیڅ خبرنه و چي په کوم لوري روان و . په
 همدې وخت کي بیړی په یوه داسي روډ روانه شوه
 چي له هغه نه د بیرته وتلو امکان نه و .

په بله ورځ د بیړی ملاحانو بادبان تړلو چي د بیړي
 پړی وشلیدل او د سمندر د چپو سره بیړي د وچي په
 لور روانه شوه . له وچي سره نژدي په ورو ورو په
 ماتیدو شوه . موډر ژر ژر خپل مال ترینه وایست او وچي
 ته مو ورساوه . تول خلك هم ژوندي پاتي شوه خو د
 بیړی کپتان راته وویل چي په دي ځای کي زموږ لپاره
 بيله مرگه بل هیڅ نشته .

دا و چي پدي لږ برخه کي بي له کابو او تیږو نه بل
 هیڅ نه وو . په ځمکه قیمتی کاني او سامانونه پراته

وو خو ورسره دمړو هلوکي او پنجرې هم وي. موږ چې
دا ولیدل نو سخت نامینده شوو.

څو ورځې تیرې شوي هر چا خپله برخه ډوډي ورو
ورو خوږه چې زیاتې ورځې ژوندي پاتې شو خو تر
کومې چې یو یو کس به په کې د مرگ خولي ته ور
دیکه کیده او موږ به ورته قبر جوړاوه.

یوه ورځ داسې راغله چې زه هلته کې یواځې پاتې
شوم. ځان ته مې په ځیر کتلو پیل وکړ خو بیا مې فکر
وکړ چې زه نو ولي دمرگ انتظار وباسم څه بله لاره خو
به هم وي. په ځمکه پراته د لرگو غټې غټې ټوټې مې
راواخستی او په څه خواړو مې یو د بل پورې وتړلي.
بیا مې چې څومره قیمتي سامان کیدی شو په هغو
تختو بار کړو او سمندر ته مو ورتیله کړ. څو ورځې
همداسې په اوبو کې روان وم، آخر یوه روح دکمزوری د

لاسه بیهوشه شوم. چي سترگی مي وغړولی نو کاته
 مي چي خلور خواوي مي تورپوستی سړي ولاړدي. او
 زه په ځمکه وم. دخدای شکر مي وایست چي ژوندی
 وم. په دي تورپوستو کې یو کس زما په ژبه پوهیده
 هغه ته می ټوله کیسه وکړه.

دوی ماته ډوډي راکړه او بیا یی په یوه آس سپورکړم
 اوخپل پاچا ته یی ورسولم. پاچا چي زما له کیسی نه
 خبر شو، نوحیران پاتي شو. بیا یی زما کیسه ولیکله
 او دخپل حکومت په مهمو کاغذونو کی یی شامله کړه.

خلکو زما ماته گوډه کشتی او ټول مال هم له ماسره
 رالېږلي وو او کله چي مي هغه پاچا ته وښودل نو هغه
 ورسره مینه وښوده. خصوصاً زمره د هغه ډیر خوښ
 شوه. ما غوښتل چي خپل ټول مال پاچا ته ورکړم ځکه

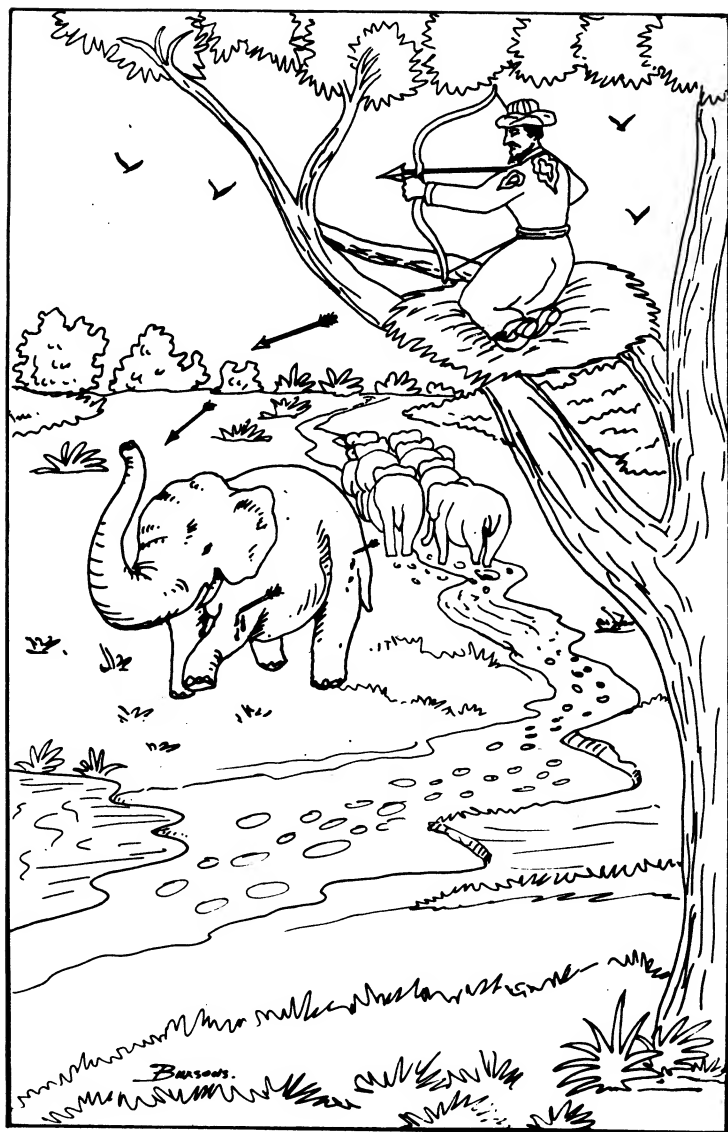
هغه راسره ډیره سبه وضع کړې وه. خو پاچا له مانه هیڅ وانه خستل. د دی پرځای یی لانور سوغاتونه هم راکړه.

مایو څو ورځي هلته تیری کړي او آخر مي پاچا ته وویل چي زه بغداد ته تلل غواړم. هغه راته اجازه راکړه خوبیا یی وویل زه د خلیفه هارون الرشید لپاره یو خاص پیغام لرم او یو څو تحفی درکوم که دا دي له ځانه سره یوړل نو ډیره سبه به وي.

د تجارت یوه بیړی تیاره وه زه په هغی کی د پاچا د سوغاتونو او د خپل مال سره یوځای بغداد ته روان شوم.

بغداد ته چي ورسیدم نو نیغ د خلیفه هارون الرشید دربار ته ولاړم او دتورپوستو د پاچا له خوا مي په څرمنه لیکل شوي لیک ورته وړاندي کړ. پاچا خلیفه ته څلور سوغاتونه ورلیږلی وو: یو له یاقوتونه جوړه یوه

د سند باد اووم سفر

پياله وه چي د ملغلرو ډكه وه. يوه د مار نخرمن وه
چي ناروغان به پري بڼه كيدل. يو د خوشبوداره لرگو
گيډي او يوه وينځه.

خليفه چي دا سوغاتونه وليدل نو له مانه يي د هغه
ملك په باب ډيري پوښتنې وكړي چي نامه يي سرانديب
وه. ما ورته د ټولو پوښتنو جواب وركړ او بيا مي ترينه
رسخت واخست.

دا ځل چي كورته راغلم نو پخه اراده مي وكړه چي
بيا به چيري هم په سمندركي سفر ونكړم.
سندباد چي خپله كيسه پاى ته ورسوله نو هندباد
ترينه رسخت واخست او چي سندباد ورسره تر دروازي
راتلو نو ده ته يي د سرو زرو له سيكونه ډكه يوه
كڅوره په لاس كي وركړي وه.

د سندباد اووم سفر:

په اوومه شپه سندباد د خپل وروستني سفر کیسه داسی پیل کړه: یوه ورځ زه له خپلو ملگرو سره په کورکی ناست وم چي د خلیفه هارون الرشید له خوا یو سړي راغی او ماته یی دربار ته د حاضریدو امر وکړ. زه چي د خلیفه دربار ته ورغلم نو هغه راته د سرانديب د هغه پاچا لپاره یو لیک او سوغاتونه راکړل چي په تیرسفر کي یي ورته زما په لاس لیک او سوغاتونه راستولي وو.

زه به په دی ډیر خوشاله شوی وای خو څنگه چي مي تیرخل اراده کړي وه چي چیري به بیا هیڅ د سمندر په سفر لار نشم، نو خلیفه ته مي خپل عذر وړاندی

کړه. هغه خواشینی شو، خو بیا یی راته وویل چې که هرڅه وی دا لیک اوتحفی به ته خامخا وړی. او چې دا کار وکړی نو بیا به ته آزاد وي. زه پوه شوم چې خلیفه کوم امر راته کړي دي هغه به هر ورو پوره کول وي.

په یوه بیړی کی سرانديب ته روان شوم او چې هلته ورسیدم نو سمدلاسه له سوغاتونو سره د پاچا محل ته لاړم. پاچا زما په لیدو ډیر خوشاله شو. ما ورته د خلیفه له اړخه تحفی ورکړي. زه یی د څو ورځو لپاره هیسار کړم او بیا چې می ورنه رښخت اخست نو بنی ډیری تحفی یی راکړي.

ما غوښتل چې ژر تر ژره بغداد ته ورسېږم خو په سمندر کی می هیله دریمه ورځ وه چه سمندری شوکمارانو زموږ په بیړی یرغل وکړ. هر څه یی رانه

ونیول او موږ ټول د هغوی غلامان شوو. په یوه بندر
کي د دوی یوه ملگري موږپه غلامي خرڅ کړو. زه یوه
تجار واخستم او له هغه سره د مری په صفت لارم.
هغه به له ماسره ښه وضع کوله او هر چیرته به یی له
ځانه سره بیوم. ما له ځان سره لینده او غشي گرځول او
کله کله به مو هاتیان ویشتل. زما بادار د عاج یعنی د
هاتیانو د غاښونو تجار وو.

زما کار به داووچی په ونه به وختم او د هاتیانو قافله
به چي تیریده نو یو به مي ترینه وویشت او کله به
چي نور لارل نو زه به له ځنگله نه ښارته راتلم خپل
بادار ته به می خبر ورکاوه بیا به هغه له خپلو نورو
سرو سره راته هاتی به یی په ځمکه کی خښ کړ تر
څو به عاج له غوښی نه بیل شوی نه و.

تر دوو میاشتو هره ورځ زما همدغه کار و. یوه

ورځ چی سهر هاتيان ونی ته رانزدی شوه نو په خپله
 لپاره د تللو په ځای ټول ددي ونی نه راتاو شوه. د
 ټولو سترگی ماته وي ، سخت وويريدم ځکه چي د دوی
 شمير ډير زيات و. داسی بنکاریده چي دوي به د خپلو
 ملگرو بدل له مانه واخلي.

آخر يوه لوي هاتی هغه ونه په خپل خړتم کی ونيوله
 او د جړو یی وايستله. زه ځمکی ته راپريوتم خو ده زه
 په خپل خړتم کي اوچت او بيا یی په شا سپور کړم.
 هاتي ورو ورو روان و او نور ملگری ورپسی وو. يوه
 لوی میدان ته ورسيدو چيرته چي دمړو هاتيانو هډوکي
 ځای په ځای پراته وو. بيا یی زه همالته پريښودم او
 ټول رانه لاړل. زه د هاتيانو هوبنيارتيا ته حيران پاتی
 شوم. دوي خبر وو چي زه دوي د عاج د ترلاسه کولو
 لپاره وژنم نو ځکه یی زه يوه داسی میدان ته راوستم

کوم چي د مړو هاتيانو له غاښونو نه ډک و.

زه په منډه منډه خپل بادار ته راغلم. هغه ډير خفه ناست و خو چي زه يی وليدم نو ډير خوشاله شو. ځکه چي زه ډير ناوخته شوم نو هغه زما لټون کړي و، وني ته تللي و او چی د ونی حال یی لیدلی و نو پوه شوی و چي زه به هاتيانو وژلی يم.

ما ورته ټوله کیسه تیره کړه او دی مي هماغه میدان ته بوتلو چیرته چي زه هاتيانو بیولی وم. زما بادار چي دومره عاج ولیدل نو باور یی نه کیده. ډير زیات عاج مو د هغه کورته ورسول. هغه ډير خوشاله و. ماته یی وویل چي اوس زه ډير شتمن يم او دا ټول ستا له خوا نه دي. له نن نه وروسته ته غلام نه یی . ددي ښار ټول تجاران ستا نه شکرگزاره دي چي د عاج

لپاره دومره ښه ځاي دي ورته وښود. دوي ته خو په
 کار دي چي تاته ښه ډیر سوغاتونه درکړی. خو اول به
 زه دا کار وکړم.

ما تجار ته وویل ستا نه ډیره مننه چي آزاد دی کړم.
 زما لپاره دا هم ډیره ده. زه غواړم خپل کور ته لاړشم
 که کولي شی بغداد ته زما د تگ لپاره څه انتظام
 وکړه. هغه په دي رضا شو او څنگه چي د سفر لپاره
 هوا ښه وه نو زه په یوه بیړۍ کي روان شوم.

ما په دی موده کی د ځان لپاره هم ښه ډیر عاج تول
 کړي وو. له هغو سره سم سم تجار هم ډیر څه را ته را
 کړي وو. چي بغداد ته ورسیدم نو د خلیفه دربار ته
 لاړم. کله چي مي ټوله کیسه ورته وکړه نو باوري یی نه
 کیده، خو بیا هغه خبرو چي ما چیري دروغ نه و ویلي.
 خلیفه هارون الرشید زما نوري کیسی هم اوریدلي وي

نو امر یی وکر چی دا تولی د سرو زرو په اوبو ولیکلی
شي.

زما خپلو خپلوانو زما تود هرکلی وکر او د هغی
راهیس زه په خپل کور کی د ارامی ژوند تیروم.
بیا سندباد خپل میلمه هندباد ته مخ وارولو او ورته
ویی ویل اوس راته ووايه چی ما دا تول مال دولت په
خواریو ندی گتلی؟ هندباد راپاچیدو او ورته وی ویل
بیشکه چی تا له مانه زیات مشکلات تیر کړی دی او
ته حق لری چی اوس په ارام ژوند تیر کړی. سندباد
ورته وویل چی که هر حه زما د سفرونو قصی پای ته
رسیدلی دي زه غوارم چی ته هره ورح د شپی دودی له
ماسره وخورئ او اوس تاته هیح ضرورت نشته چی په
دی وروستی عمر کی دومره سخت کارونه وکړی.

